

Magyarországi Hírlap
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ös szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére ve-
szendő felhívások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Feloldó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési tábla
Egy évre ———— 25 \$
Félévre ———— 15 \$
Negyedévre ———— 8 \$
Egy hóra ———— 3 \$
— Egyes szám ára 4 kr. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdeté-
irodáknál.
Magjaink mindny
vessék és kiegészítők kifizetésével.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 7. szám.

Kedd, január 11.

Katholikus autonomia.

Nagybecskerek, január 11.

A gyakorlati élet legbiztosabban be-
végzett tényekkel számol és nem szivesen
éri be nagyhangú frázisokkal és program-
mokkal. A katolikus autonomia kérdésében
már oly sok szót vesztegettek, hogy most
már tettek, eredmények után vágyakozunk.
E kérdés megoldására a kilátás a magyar-
országi katolikus hívők vallási érzelmét
az egyházpolitikai törvények után lényeg-
esen megnyugtatta és a katolikus világ
immár türelemmel tekint a dolgok fejlő-
dése elé mert érdekeit egy nemes és nagy-
lelkű egyházfejedelem Vaszary Kólos
hercegprímás kezeiben tudja, aki a leg-
foróbb hazaszeretetet és a legkétségtelenebb
hithűséget a legszebb harmoniában egye-
síti békeszerető érzelmével és aki szívesen
megadja a királynak, ami a királyé, de
az egyház számára is megköveteli, amit
követelni jogosult.

Az újévi beszédekben, melyeket a
miniszterelnökség nagytermében sokan
örömmel hallottak, az ország leghivatottabb
szónokai konstatálhatták, hogy sikerült békés
úton életbe léptetni az egyházpolitikai
törvényeket és elkerülni minden rázkódást
és visszasságot, melyet az ellenzék és első
sorban maga az egyház kilátásba helyezett.

És a magyar egyház két fényes neve
hangzott keresztül a termen, amelyek viselői-
nek első sorban kell köszöni ezt a nagy si-
kert: Vaszary Kólos bibornok, herceg-
prímás és az ő leghivebb és legmegbízhatóbb
munkatársa, a tudós Császká György érsek neve.

Az egyházpolitikai reformok békés
keresztülvittele az ő művik és a katolikus
kongresszus eredményei nagyrészt kettőjük
érdemét fogják képezni. Mert a kérdés
megoldásának nemcsak szavakra van szük-
sége, hanem tettekre is, anyagi támogatásra
és pénzbeli áldozatra. Rendezett kongru-

nélkül nevezetes eredményre alig lehet
számítani és ezért is most nagy lelki har-
moniában a lelkeskedő papság sorsának
biztosítására irányul a két fenkölt lelkű
egyházfejedelem törekvése.

Rendezett kongruával vagy legalább
alapos kilátással annak rendezésére, akart
e két egyházfejedelem az autonomiai
kongresszus üléséremébe lépni, tényeket
és eredményeket felmutatni, melyekkel a
gyakorlati élet számolni akar.

Valóban fejedelmi érzelem, magas-
szós papi szeretet és atyai gondoskodás
tölti el a magyar katolikusok főpásztorát
és legbübb követőinek egyike, a jótéte-
ményeiben kifogyhatlan kalocsai érsek,
Császká György van kiszemelve arra,
hogy legfontosabb és legmértékadóbb
munkatársa legyen a bibornok-herceg-
prímásnak a katolikus autonomia nagy
művében.

1898. március 15. A szabadságharc 50 éves évfor-
dulójának ünnepét már most készítik elő az egész or-
szágban. Szolonokon e napon állítják föl a honvédelméket.
Szegszárdon március 15-én a megye színe előtt leplelezik
a Garay-szobrot, Miskolcon és Keekskemén szintén ekkor
állítják az ország két legnagyobb Kossuth-szobrát. Nagy-
Váradon a főgimnázium ifjúsága rendez néptünnepélyt.

Politikai hírek.

Királyunk császári jubileuma. A Burg-
ban már folytak a tanácskozások a jubi-
leumi ünnepélyek tárgyában. November
hó 28-án és 29-én kezdődik a jubileumi
ünnepély. Vilmos német császár, Albert
szász király, Viktor Emánuel olasz trón-
örökös, Helena trónörökösne ez időre Bécsbe
érkeznek. Nem bizonyos, hogy Miklós orosz
cár személyesen részt vesz-e az ünnepélyen,
vagy Wladimir nagyherceg által képvise-
letti magát.

A keletázsiai események. London,
jan. 10. A Daily Mail jelenti Hong-Kong-
ból tegnapi kelettel, hogy Anglia, Japán
és Oroszország között megegyezés jött
létre Koreára vonatkozólag. A megegye-
zés részletei még nem ismeretesek.

Elhunyt képviselő. A szabadelvűpárt egyik
dolgos és nagyképzetségű tagja Mattya-
sovszky Gyula ma meghalt. Az elhunyt
tevékeny részt vett a közéletben, hol jeles
tulajdonságai segítségével előkelő helyet
vívott ki magának. Különösen megyéjében
(Liptómegeyében) működött sok sikerrel.
Mint a rózsahegy-i járás főszolgabírója az
1886-iki kolerajárvány alatt oly buzgal-
mat fejtett ki, hogy legfelsőbb elismerés-
ben is részesült.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 15. Kereskedő-íjak mulatsága.
Január 24. Közigazgatási bizottság.
Január 27. Rendkívüli városi közgyűlés.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órá-
tól nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután
5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 8-8 óráig

— **Kitüntetés.** Popovics Nikanor, temes-
vári gör. kel. szerb püspök Matejits Mihály nagy-
kikindai szerb lelkésznek, az állami leányiskolá-
nál hitoktatói minőségben teljesített ügybuszó
és hazafias érdemeiért a vörösvet adományozta.

— **Halálozás.** Mint öszinte részvétellel ér-
tesülünk, Zecha Frigyes nyugalmazott es. és
kir. százados hosszas szenvedés után Bótoson
elhunyt. Zecha Frigyes már gyermek korától
fogva a hadseregben szolgált és utóljára a 12.
számu határőrezredhez tétetett át, a hol a hat-
vanas években, mint közigazgatási tiszt (Ver-
waltungsoffizier) működött. A határőrvidek pol-
gárosításakor a Temesvárott székelő paranos-
nokság egy kerület főnökévé nevezte ki és mint
szolgabíró Révaufjalura került. Midőn a határ-

A „TORONTÁL” tárczája.

Czarina Szilárd.

A „Torontál” eredeti tárcája.

Édes apám, édes anyám
Mestersége ekkaszarva,
Román ember mind a kettő...

Sokáig szongott a fülemben ez a pár sor,
mig végre belopódzott a szivembe. Befészkelte
magát s oltárt emelt ottan a szülők iránti sze-
retetnek. Mert van valami megható benne, hogy
mikor a szegény bocakoros gyerekből ur lesz,
az nem szégyenli magát az egyszerű szántóvető
ember miatt s büszkén szoritja keblére azt az
igénytelen asszonyt, a kit a világ legszebb hang-
sáru nevével illet: édes anyám!

Az édes anya fogalomnak varásssos költé-
szete husódik keresztül azon a kötet versen,
a mely „Fossalányok” címmel a napokban hagyta
el a sajtót. Egy forrongás közepén levő essenialis
fiatal ember műve, a ki oláh gyerek léte
frigyre lépett a magyar mussával és a mi zeng-
setes nyelvünkön énekel meg egy szomorú sze-
relmet, a mely rég megssúnt már a valóságban
s melynek csak a fossalányai maradtak meg a
szivében. Hisszen egy egész tragédia végszava-
ként hangzik az a négy sor:

Te élni fogsz az életárban,
Nem fogod látni azt a élt,
Melyet nekem az ifjúságod,
S az én bohó szivem regélt...

Ott látja vizióiban a felkosszorozott meny-
asszonyt, a ki esküvőre megy s vérző szivvel
kiáltja feléje, hogy

... Hasag minden ragyogásod,
Te sem vagy nálam boldogabb.

Azután visszatér a multba, mikor még bold-
dog reménység tudatában rakosgatta kettejük
számára a puha, meleg fészeket, éppen úgy, mint
a rigó madár a diófán.

Annál szomorubb már a másik vers, a mely
halomra dönti a szép reményeket s elsiratja a
vesztett ideált, a ki mióta asszony lett, elvesze-
tette a glóriáját s a régi fénye is porba hullt.
De mégis jól esik róla álmodni:

Azóta, hogy te másé lettél
S nagyfágsos asszony a neved,
Meglátogat az álom egyre
S elébem tárja képedet.

Ha est a verset más írja meg s a szerzője
véletlenül nem egy szerény, kesdő poéta, micsoda
szenzációt okoz! A „Hogy másé lettél” és a
„Panasz” legszebb darabjai a kötetnek. A modern
irodalom dekadensei és szimbolista boldogok
lennének, ha istenítve fogadott költeményeik he-
lyett ilyeneket tudnának írni. Az östermészet
romlatlan fiának szive vére lüktet ezekben a
dalokban, nincs egy soruk, a mely erőltetett
lenne s a tartalom, meg a forma művészi master-
kéletlensége nem egy helyen juttatja eszünkbe
a nagy Burns-t.

Te voltál lelkeim örök álma,
Soha valóság, mindig álom...

éneklí szomorú lemondással s lemegy a hűséges
diófában panaszra, a mely látta az ő boldogsá-

gukat, lombjai árnyékába rejtette őket az édes
szerelem idején. Havas volt már odakünn a vil-
lág, a diófa pedig megrázkódott a panaszra, de
már ő sem értette meg.

Az álom ad még egyedül vigaszt a szivé-
nek. Ha már nappal nem találkozik a vesztett
boldogsággal, legalább álmaiban öleli szivére s
azt érsi:

Mintha áldó kis koszáddal
Simogatnád hajamat.
Szép meséket mondogatnál
S dalogatnál azalatt.

Bonne van az „Össi álom”-ban az őss
édes, szép hangulata s szinte együtt érezzük mi
is a pusztulást, a mely azonban nem a termé-
szetben, hanem a szivekben megy végbe. Az
álom pedig egyre kísérti:

Elalsszom, de könnyes párnán,
Nem a dalod édes árján
S úgy megkínos hang álom,
Hogy te vagy az életpárom.

Szeretné menteni a hűtlenségét s egy gyenge
pillanatban önmagát vádolja:

Ha végig járom a mesét
S elnézem rendre a virágot,
Nem úgy tesszem, mint azelőtt:
Árnyék helyett kísér az átok,
Bus, rémes hangok hallszanak,
Hogy én megeszaltalak.

Végül astán eltemeti a reménységét s bele-
nyugszik a változhatlanba, hogy eszentul már
ilyen lesz az élete. Megadja neki a végtisztos-
séget, hiszen

örvidék a megyébe bekebelezetett, az első tisztújításnál szolgabíróvá választották, később pedig házközösségi főszolgabíróvá nevezte ki a miniszter s mint ilyen néhány évig működött; de mert magyarul nem tudott, e hivataláról lemondott és mint nyugalmazott császári és kir. százados Bótoson tartózkodott, a hol most súlyos betegsége következtében meghalt. Nem volt magyar, de magyarul értett, a magyar állam- eszmének feltétlen híve volt, gyermekeit magyaroknak nevelte, puritán jelleme őszinte és becsülettel betöltött hivataloskodásában tisztelet és szeretetben részesült és mindenkinél jó emlékekben marad. A haláláról a következő gyászjelentést adta ki a család:

Álulírottak mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a hön szeretett s áldott emlékü férj, atya, testvér, sógor, após és nagyatyja Zecha Frigyes nyug. cs. és kir. százados, Torontálvármegye bizottsági tagjának folyó hó 10-én, éjjeli 3/4 11 órakor, rövid szenvedés után, életének 67 ik évében jobbjére szenderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 12-én délelőtt fogtak Bótoson örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 13-án délelőtt fog az ernestházi római kath. templomban az egék Urának bemutatni. Bótos, 1898. évi január hó 11-én. Aldott legyen emléke! Zecha Lujza szül. Wetternek, neje, Zecha Leona férj. Lowieser, Zecha Berta férj. Wessely, Zecha Frigyes, Zecha Egon gyermekei. Zecha Tivadar, Zecha Matild testvérei. Wetternek Ferenc sógor, Lowieser Mihály, Wessely Rezső vejei Lowieser Berta, Lowieser Leona, Lowieser Hilda, Wessely Felicitas, Wessely Erich, unokái.

A nagyikindai izrael. hitközség f. hó 6-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. Dr. Varró Ignác az elnöki jelöltségtől visszalépvér, elnöké újból és egyhangúlag dr. Spitzer Mór választották meg. A török lett Steinitz Frigyes, pénztáros Adler Jakab, ellenőr Messinger Zsig.

Virághullás. A torontál-tordai községi tantestületnek egyik legrokonszenvesebb fiatal törekvő tagja P l a c h t Béla községi tanító, ifjú életének 24-ik, tanítói munkás tevékenységének 5-ik évében, folyó hó 5-én, 19 napi kínos szenvedés után elhunyt. A még néhány héttel ezelőtt erős egészséges atléta természetű ifjú, a legnemesebb, de emberfeletti erővel teljesített kötelességének lett gyászos áldozata. Ifjú neje, kivel csak ezelőtt 10 hónappal kelt egybe, súlyos betegségre esvén, heteken át élet-halál között lebegott. Es az energikus férfi, dacára annak, hogy neje, ki szintén tanítónő, osztályát is vezette a magáé mellett, pihenést nem ismervé virrasztott hitvese s később szintén nagy betegségre esett anyósa betegágyánál. Neje fölépült, de ő maga a nagy kimerültség következtében ágyba esvén, sem az orvosok tudománya, sem az önfeláldozó ápolás meg nem mentette. Temetése a község óriási részvétele mellett e hó 6-án délelőtt ment végbe. A gyászhasznál a tordai dalárda, valamint a megboldogultnak helybeli és környékbeli kar-

Ágy is van a sírba téve,
Rajt' ibolya s rózsakéve,
Szép legyen a halott álma,
Milyet itt fenn nem találta.

De a szerelemmel még nem merül ki Czarina költői ere, mert ott van folyton vele az édes anya emléke, a kinek a sírján vigaszt lel, ha csak dött a szerelemben. Sainte könny szókik a szemünkbe, mikor halljuk a hamisítatlan, igazi hangot:

Összejártam a világot
Sebeimre irt keresre,
Pedig itt van az felírva
Erre a kis fakereztre.

Megpróbálkozik a népdallal is, még pedig nem eredménytelenül Népdalunk annyira már, hogy csakis úgy lehet vele hatást érni, ha a gondolat valami frappáns, új. — Ide igtatunk egy strófát:

... S a mint járta hulló csillag az utját,
A faluban a harangot meghuszták,
Szomorun szólt, szomorubb már sem lehet,
Legfeljebb ha én huzám a kötelet.

De végre is nem lehet itt mind elmondani azt, a mi szép van a kötetben, mert akkor szük volna ez a tárcza kerete. Tessék megvenni a könyvet és elolvasni, mert egy romlatlan lelkű, igazi tehetséggel állunk szemközt, a ki sokkal többet mond egy kicsiny kötetben, mint sok „jőnévű“ poétánk egy egész életen keresztül.

Bob.

társai adtak elő gyászénekeket. A sírnál pedig Buzók Ferenc, tantestületi elnök bucsuztatta el megható gyászbeszéddel az ifjú, feledhetlen kartársat, kartársai, tanítványai, barátai és ismerőseitől, valamint a község minden lakójától. január 7-én pedig a boldogult lelki üdvéért gyász istenitisztetlet mutatattott be a Mindenhatóknak. Legyen könnyű a föld a drága tetem felett.

Uj levélbélyeg. A kereskedelemügyi miniszter az új fillér- és korona-pénzértéknek megfelelően újfajtájú postai értékjegyeket, köznyelven szólva, levélbélyeget fog forgalomba hozni. Hogy a külföldön az új bélyegről majdan a magyar képzőművészet fejlettségére is következtethessenek, a miniszter, csak magyar művészeknek, pályázatot hirdet bélyegmintára. Fehér alapon fekete tollrajzzal, a mostani levélbélyegek háromszoros nagyságában kell a mintát megrajzolni teljesen szabad fantáziával, csak éppen azzal korlátozva, hogy a képre rá kell jutni a Magyar kir. Posta s a korona, vagy fillér fölírásnak s az értékjelző számnak. A rajznak nem szabad igen sürűnek lenni, mert a postai bélyegző nyomát igen élesen és tisztán kell meglátni a bélyegen. Az elfogadott legjobb pályamű kétszáz forint, a hozzá legközelebb álló pedig száz forint jutalmat kap. A pályaművet március tizenötödikéig lehet benyújtani a magyar országos képzőművészeti tanácshoz. Csak magyar állampolgárok pályázhathatnak. Es nem sokára el fog érkezni az az idő, mikor szenvedélyes bélyeggyűjtők drága pénzt fognak fizetni a mostani megszokott bélyegekért, amelyek akkor már ritkaságokká válnak.

A király egy magyar könyvről. Szmolény Nándor és Liptai Károly szegedi hírlapírókat, a „Magyarország Ezredik Eve“ című történelmi nagy munka íróit szép kitüntetés érte. Munkájukat, mely az ezredik évi események egyetlen nagyszabású történelmi forrasmunkája, — a király legkegyelmesebben elfogadta, családhi bizományi könyvtárába elhelyezte s az írőknek legmagasabb köszönetét nyilatkoztatta a hazafias munka felajánlásáért. A nagy munka írói bizonyára a legszebb jutalmukat találják a királyi elismerésben. — A nagy munkát Wlassics Gy. dr. kultuszminiszter is ajánlotta beszerzésre a hazai iskoláknak s Budapest fő- és székváros már be is szerezte összes községi iskolái részére.

Műkedvelői előadás. A „Török Becs“ izraelita négyület 1898. évi január hó 15-én a törökbecsei nagyvendéglő dísztermében műkedvelői előadást rendez. Kezdeté este 8 óra kor. Az előadást tánc követi. Belépti díj: Személy-jegy 1 frt, családijegy 2 frt 50 kr. Fölülfizetések köszönettel elfogadhatók és hírlapilag nyugtáztatnak. Színre kerül „A paraszt kisasszony“, Berczik Árpád népszínműve a következő közreműködőkkel: Löbl Bella, Wodring Karolin, Burányi Mariska, Gottlieb Janka, Gottlieb Berta, Adam Aranka, Rosenfeld Irma kisasszonyok és dr. Mittelmann, Rosenfeld Géza, Csenky Lajos, Müller Ernő, Adam Manó, Deutch Soma, Klein, Hamburger Ödön urak.

A korrepetíció ellen. A vallás és közoktatásügyi miniszter legutóbb kiadott rendeletében a felső kereskedelmi, valamint a felső nép és polgári iskolai tanároknak megtiltotta, hogy annál az intézetnél, hol alkalmazva vannak, a rendes vagy magántanulóknak magántanítást adhassanak.

Csirkeszeg. Kolman Ferenc és Bancsó Mátyás egy szép hideg napon arra az elhatározásra jutottak, hogy nem érdemes becsületes embernek maradni, mert, mint egy híres spanyol drámaíró mondta, „nem fizeti ki magát.“ Főcsep-tak tehát csirke és pulykafogónak s egy éjjelen hat helyről összesen 6 pulykát és 22 csirkét loptak el. Elemelték azonkívül egy házból két tömött párnát is. Szemfüles rendőrségünk azonban csakhamar elcsípte s átadta őket az ügyészségnek, hol beismerték tettüket.

Drága hus. A „Módos és Vidéké“-ben olvassuk: Időnként megismétlődik a módosi község panasza Módos két mézszárosa ellen. Mindannyiszor kifejezésre hoztuk közönségünk panaszait, most ismét azon kellemetlen helyzetben vagyunk, miszerint a két mézszáros ellen alapos nehezleteket regisztrálunk. Azt hangoztatja a község, hogy sehol oly rossz, sehol oly drága a hus, mint nálunk. Az utolsó hetekben 20%-al — ok és mód nélkül — szállt fel a hus ára. Miért? Azért, mert a sertészsárt kaptuk, felszállt a disznóhus, a marhahus és borjúhus, de még a juhhus ára is 10-20%-ig. Pedig a sertészsár ellenkező hatással kellett volna, hogy legyen, mert Módos maga több sertést hoz a piacra, mint a mennyit a község felvehet. A polgárság egy része azt a tervet vetette fel, hogy egy harmadik mézszárosk volna felállítandó, melyben a részes tagok beszerzési áron kapnák a húst ki szolgálva. Az ilyen mosgalom más városban is követésre találhatna.

Adomány az inségesek részére. A központi segélyző bizottság címe alatt a torontálmegyei inségesek részére ujabban a következő adományok érkeztek:

Daniel Augusta Elemér	20 frt — kr.
Daniel Ferenc N. Becskerek	2 „ — „
Dr. Kovalszky Ferenc Elemér	2 „ — „
Gussics Gavriella báróné	2 „ — „
Deutsch Emil Lipót gyűjtő- ívén Szeged, (Deutsch Emil és Lipót 100 frt, Seifen- sieder 1 frt, Markus Ernő 1 frt, Klein Bernát 2 frt, Molnár Mihály 1 frt, Stark 1 frt) összesen	106 frt — kr.
Kasics Károly Bogáros	2 „ — „
Szabó Márton	50 „ — „
Kuffler Lipót	5 „ — „
Összesen	139 frt 50 kr.

Ehhez hozzáadva az eddigi adományokat 454 „ — „
Együtt 593 frt 50 kr.

Nagy-Becsckereken, 1898. január hó 11 én.

A központi segélyző-bizottság. — Katonatisztek az újságíróknak. Temeváról írják lapunknak: A katonatisztek és újságírók közt városunkban fennálló barátságos viszonyt legjobban illusztrálja egy igen örvendetes tény, mely annál örömebbé teszünk említést, minthogy eddigelé csak többnyire ama elszomorító afférokban lett egymás mellett telemítve a katona és zsejournalista, a melyek az utóbbira nézve oly szomorú véget értek. A helyben állomásozó tisztakar tegnapelőtt fenyesen sikerült bált rendezett, a melyen részt vett Temevár város színe-java és a melynek jótékony célokra szánt 1800 frtnyi tisztá jövedelméből egy jelentékeny rész a vidéki hírlapírók országos szövetsége nyugdíjalapjának jutott. A bálon testületileg megjelent temeavári hírlapírók Barát szerkesztő helyi bizottsági elnök vezetése alatt kellemes kötelességet teljesítettek, midőn a bál nemesszivű vendéknőjének Walds ätten Olga bárónéknak mindjárt a bálon hódoló köszönetüket fejezték ki.

A kávé. Schnitzler Lipót nagybecskereki kereskedő háziszolgája, Markov Zsiva, túltett a világ összes kávéféléinek; azok a bizonyos legöregebb emberek sem emlékeznek olyan hölgyekre, kik legyőzték volna Markovot a kávéivásban. Bizonyoság erre a 60 kgmnyi kávé, a mit hat esetben lopott el a gazdája raktárából. Jelenleg letartóztatott állapotban elmélkedik azon, hogy tán mégsem jó annyi kávé inni.

Az urfi. Még csak néhány esztendővel eze őt is néha késő éjszaka cigánymuzsika züm-mögött ki Budapest mulatóhelyeiről az utcára, reggel felé pedig cifra dármák és mámoros urak jöttek ki a hotelből s fölülve a csomó kocsi-ra, a mi mind ott várakozott rájuk egész éjjel, énekelve, kurjongtatva robogtak el valahova másfelé folytatni a mulatságot. Ilyenkor a délvideki nábob, a fiatal Lazarovics urfi mulatott odabenn orfeumos kisasszonyokkal. A fiatal ur tömérék pénzét örökölt az apjától, a ki nem látta a jövedendőt s szabad kezet engedett a fiának a pénzdobálásban. Egyszer aztán vége lett a mulatásnak. Az örökség elfogyott s az orfeumlányok őt hagyták a fiatal urat és kerestek más baleket valahol. A végtelenül könnyelmű fiatal ember aztán ott kezdte el ujra az életet, a hol elhagyta akkortáiban, amikor még diákkorában cséplőgépet vásárolt Tarnócytól s odaadta egy üveg pengőért, vagy éppen csak valamieskét többért. Most azonban már kisebb arányokban működött. Biciklit vett hitelbe s aztán becsapta a zálogházba és szállított, szállított föltartóztatatlanul. Ha a régi dármák elkocsiztak mellette az utcán, rá se néztek. Tán meg se ismerték a kopott, fakó képű fiatal embert, akit legutolsó nyilvános szereplésére, a Tarnócyféle pör tárgyalására némely jölelkű pénzárgések öltöztettek ki tisztességesen. Máskülönbén ugy jelent volna meg a törvény előtt, hogy cafatokban lógott volna le róla a rongy. Ma ujra hir érkezik róla és pedig messziről, Párisból. A mulatós fiatal ember a francia Babilonba szaladt el a hitelezők armádiája és a kriminális biciklis pörök elől és egy nagy vendégülbe állott be háziszolgának. Most még csak az a tréfa van hátra, hogy egyszer majd visszajöjjön olyan milliókkal, amit maga szerzett. Precédens van erre a tréfára, az urfi azonban aligha alkalmas individuum rá.

Kaliko bál. Lapunk tegnapi számában az izr. négyület bajjáról közölt névsorból tévedés folytán kimaradt Steiner Hermin k. a. neve.

Nyomor elől a halálba. Nagyszent-Miklósról írja levelezőnk: Szombathy János idevaló polgár nagyon ráunt az életre, mikor látta, hogy se feleségének, sem fiának nem kell többé. Ő maga már öregségére tehetetlennek

érezte magát az élet súlyos gondjaival szemben inkább a halálban keresett menedéket. Vasárnap délelőtt holtan találták a szentmiklósi határban a szőlők alatt; két revolverlövéllyel oltotta ki szerencsétlen életét. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy öngyilkosság forog fenn; hétfőn délután helyesték vágyódása helyére, az örök nyugalomra.

Nyilvános köszönet. Az izraelita nőegylet elnöksége kedves kötelességet teljesít, a midőn a f. hó 8-án az egylet pénztára javára rendezett s minden tekintetben fényesen sikerült Calico-estély alkalmából egy a nagyjedemű közönségnek az egylet iránt tanúsított jóindulatáért, valamint a rendező bizottságnak kifejtett fáradozása és ügybuzgóságáért legmélyebb háláját és elismerését kifejezi. Az alább felsorolt adományok és felülfizetésekért köszönetet mond a nemesszívű adakozóknak. 10 frtot felülfizettek: Eisenstädter Ignác, Hiller József, Reiner Dávid (Pád), dr. Stern Lázár; 8 frt 50 krt: dr. Mangold Samu; 6 frt 50 krt: N. N.; 5 frtot: dr. Grandjean József, Billitz János, Löwy Ignác, Weisz Izidor, dr. Mandl Vilmos (Arad); 3 frt 50 krt: Rónay Jenő, dr. Dellmannics, gróf Bothlen Miklós, Hirschler Katalin és Freudenberg Rafaelné (Budapest), dr. Ernst Lajos és dr. Frankl Miksa (Módos), Neuwirth Billitz Róza, dr. Róseiné, Billitz Frida, dr. Schlessinger Mór; 3 frtot: Herzog Mór, Kandell (Nagy-Kiskőrös); 2 frt 50 krt: Deixner Lipót; 2 frtot: Hilber Arnold, Steiner Oszkár, Szejoviz Sarolta, Polakovics Zsigmond (Budapest) Lichenthal Mór (Mellencs), Brummer Gyula, Eisler Lipót, Grünbaum Arnold és Frigyes, Klein Bernát, Eibenschütz Gerő, dr. Hirschl Mór, dr. Eibenschütz Miksa, Hiller László, Deutsch Alfréd, Mangold H. L., dr. Billitz Béla; 1 frt 50 krt: dr. Fless (Pád), Steiner János és Friedmann Alfréd (Újvidék), dr. Grün Mór, Löffler Armin, Wassermann Károly, Weisz Leo, Naszer József mérnök, Hirtenstein Mark, Schwarz Mihály, Reissinger (Szeged); 1 frtot: Enyedy, dr. Hubert Zsigmond, dr. Grünbaum Pál, Grünbaum Sándor, Engelsmann József (Ó Bacsó), dr. Seiner Gyula, dr. Halász, dr. Neumann Gyula (Ernestháza), Kis Sándor, N. N., Grünzweig Emma, Schnitzler Lipót, Freund Adolf; 50 krt: Glöcksmann Emil, Deutsch Albin, Láng Béla, Holländer Ede, Rónai Ödön, Liptay N., Löwy Zsigmond, Poppovics, Gold Emil, Klein Hermar, Markstein János, Schwarz Adolf, Eibenschütz Izso, Rottenberg Jakab, Klein, N. N., Braun Armin, N. N., Franz L., Webner György, Reiter Lang Zsigmond.

Törvény a flirt ellen. A szabad Amerika szüzsics nevű Virginia állama, talán, hogy nevével összhangzásba jöjjön, felette drákói törvényt alkotott az utóbbi időben. Hosszu és elkeseredett vita után, mely közben a szenátus két taborra, a fiatalok és öregek oszlott, a bölcs szenátus elfogadta McCane öreg kiérdemült szenátor törvényjavaslatát, mely szigorú büntetés terhe alatt megtiltja a férfiaknak, hogy a magasabb leányövédeknek udvaroljanak, vagy azokkal levelezzenek sőt még a kacsingatás is paragrafusba ütközik a szigorú törvény szerint. Az Anti-Flirting Bill valóságos rémületbe ejtette a virginiai aranyfiatalaságot és különösen a leányok között az elkeseredés oly magas fokra hágott, hogy mindaddig távol maradnak az iskolától, a míg a parlament ezen, a legszentebb érzelmeiket lábbal tipró törvényét vissza nem vonja.

Közgazdaság.

Elnöki jelentés a torontálmezei gazd. egyesület 1897. évi működéséről.

A torontálmezei gazd. egyesület 1898. évi január 16-iki közgyűlése elé terjeszti:

Gróf Csekonic Endre,

v. b. t. tanácsos, a t. m. gazd. egyesület elnöke.

(Vége.)

Az egyesületnek az 1897. év folyamán következő ülései voltak: 2 közgyűlés, 3 igazgató választmányi ülés és 2 szűkebb körű bizottsági ülés.

Az ülésekre vonatkozó közleményeket, továbbá a gazdaközönséget érdeklő miniszteri leiratoknak és közérdekű megkereséseknek rövid ismertetését az elnökség esetéről-esetre az egyesületi Értesítőben hozta a gazdaközönségnek tudomására.

Működést fejtett ki továbbá az egyesület a nagybecskereki löverseny támogatása körül és a megyei hitelbiztosítványok érdekében, továbbá megindította az előmunkálatokat az 1898. évi őszén a gazd. egyesületek szövetsége által

Szegeden rendezendő mezőgazd. kiállításra vonatkozólag, ugyasintén megkezdte a munkaközpontját az 1900. évi parisi kiállítás érdekében is.

Nem hagyta figyelmen kívül az elnökség az egyesületnek tagsági ügyeit sem. Azon céltól vezérelve, hogy az egyesület erőteljes működést igazán csak akkor fejthet ki, ha vagyoniilag szilárd és nagy leendő, ennél fogva állandó munkásságot fejtett ki tagok gyűjtése körül is, s ez irányu működése eredményeivel is zárult, amennyiben az 1897. év folyamán az egyesületi tagok száma 30-al emelkedett.

Bizonyára ismeretes a tisztelt közgyűlés előtt, hogy Torontál vármegye mezőgazdasági bizottságának teendői szintén az egyesület ügykörébe tartoznak. Tájékoztatni kívánom tehát ezen ügyre vonatkozólag is az egyesületnek tisztelt tagjait, ennél fogva az alábbiakban előterjeszttem mindazon ügyeket, melyeket az egyesület kebeléből alakított mezőgazdasági bizottság az 1897. év folyamán végezett. Ezek a következők:

I. Szabályrendelet-tervezetet dolgozott ki a birtokhatár megjelöléséről.

II. Elkészítette a fásiskoláról és fásításokról szóló megyei szabályrendelet tervezetét.

III. Véleményes jelentést terjesztett elő Torontál vármegye közönségének:

Szerb Módos, Járóvács, Szerb-Aradóc, Rudolfsgrád, Béga-Szent György, Zsigmondfalva, Lázárföld, Német-Ecska, Román Ecska, Bótos, Tor Erzsébetlak, Kis Torsok, Órovát, Klekk, Tót-Aradóc, Szerb-Itteba, Csóka, Kübekháza, Klárafalva, Desak, Új-Szent-Iván, O Szent-Iván, Jozefova, Tisza Szent-Miklós, Szőregyh, Orozslámos, Gyála, Dinyás, Zichyfalva, Aracs, Surján községek legeltetési szabályrendeleteire vonatkozólag.

Mekrin, Karlova, Klekk, Szerb Elemér, Szerb-Bóka községeknek mezőőrök alkalmazása tárgyában hozott határozataira.

Nagy-Torák községnek pásztorfelfogadása iránti határozataira.

Szerb-Bóka, Csávos községeknek legelő használatára tárgyában hozott határozataira.

Cerepaja községnek legelő felosztására tárgyában hozott határozataira.

Bogács község birtokosságának szervezési szabályrendeletére.

Nagy-Gáj község képviselőtestületének a legelő díjak megállapítása tárgyában hozott határozataira.

Ivánda község képviselőtestületének a juhászok és juhászok alkalmazása tárgyában hozott határozataira és annak tárgyát képező szabályrendeletre vonatkozólag.

Szaján, Basabid községeknek a közlekedési tekintetében alkotott szabályrendeletére.

Perjámos község sertésenyésztési szabályrendeletére.

Az állattenyésztési szabályrendeletre.

Nagy Margitta községnek a mezőgazdaság szabályozása tárgyában alkotott szabályrendeletére.

Nagy Becskerek város csontika negyedbeli birtokok földjeinek használata tárgyában hozott szervezési szabályrendeletére.

Dobrica községnek 4 drb kansertés és 20 drb koca beszerzése tárgyában hozott határozataira.

IV. A vármegye alispánjának megkeresésére előterjesztést tett a járási mezőgazdasági bizottságokba beválasztandó 2—2 létenyésztésben jártas bizottsági tagnak megválasztására nézve.

V. Elkészítette Torontál vármegye bellenőző bizottságának szervezeti és ügyrend szabályzatát.

Ezen előterjesztés kapcsán még azt is megemlítem, hogy a vármegye által az ezredéves kiállítás céljaira engedélyezett összegnek mielőtt történt felhasználásáról szóló számolás az év tavaszán terjesztett be Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának, melyre vonatkozó felmentvényt a törvényhatósági bizottság már meg is adta.

Tisztelt közgyűlés! Dióhéjba összeszerítve az elmondottakban foglaltam össze az egyesület 1897. évi működésének főbb részleteit, melyhez ha még hozzávesszük azon munkálatokat, melyeket az elnökség a miniszteriumoknak és a különböző hatóságoknak megkereséseire teljesített, valamint a sokféle információkra és kérdésekre adott válaszokat, valamint azon munkásságot, melyet az elnökség egyes tagok érdekében végezett, úgy azt hiszem, hogy az egyesület minden tagja egy egységes képet tud magának alkotni az egyesület 1897. évi működésének sokféle elnyúló szálairól.

Táviratok.

Országgyűlés

(A képviselőház ülése január 11-én.)

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén befejezte a mezői munkásokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Wlassics kultuszminiszter válaszló ezután Madarász Józsefnek a fiúmei közoktatásügy és Rátkay Lászlónak a görög katolikus püspökség felállítására tárgyában tett interpellációjára.

A Ház többsége a választ tudomásul vette.

Az Obrenovics dinasztia.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Kölnische Zeitung szerint Milán király visszatérése szoros összefüggésben áll Sándor király veszélyes betegségével, melyekhez az utóbbi időben nagy lelki depresszió járult. A nevezett lap szerint az Obrenovics dinasztia helyzete igen válságos.

A főkapitány cáfolata.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rudnay főkapitány megcáfolja a lapok azon hírért, mintha közte és dr. Sélly miniszteri tanácsos között ellentétek állának fenn, vagy hogy ő bármikor ilyen hangot adott volna.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják, hogy az ottani lapok jelentése szerint az Esterházy-pórt ma estig befejezik. Ravary vizsgálóbíró jelentése tulajdonképpen vádirat Picquard tábornok ellen, a kit bíróság elé fognak állítani.

A tőzsderől.

Budapest, jan. 11. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelt, a malmok tartózkodnak, az árak alacsonyok és 5—10 krral olcsóbbak, napi forgalom 10.000 mm. Kötetett:

Rozs tavaszra	9 35—9 37
Buza márcz.-április	11 93—11 95
Tengeri május-junius	5 30—5 31
Zab	6 32—6 34

VASUT ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1898. évi május hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1901. évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miert is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1898. évi március hó 2-án déli 12 óráig aláírott üzletvezetőség általános (I) osztályúál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 azaz Eyszás o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi március hó 1-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpenztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1897. évi december hó 11-én.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Hirdetések.

Szerb-Neuzina község előljárástól.

2655/kg. 897.

Egy a jegyzői teendőkből teljesen tártas

irnok

2 havi időtartamra foglalkozást kap alulírott községnél.

Az illetőnek havi fizetése 40 frt.

Kelt Szerb-Neuzinán, 1897. évi december hó 30 án. 8—s.3

Mirkov Lyubomir Nikollts Szvetozár
jegyző. bíró.

Meghívó.

A zichyfalvai takaré- és hiteleggylet mint részvénytársaság t. cz. részvényesei f. évi január hó 30-án d. u. 2 órakor a zichyfalvai népiskola IV. osztályának termében tartandó

V. rendes közgyűlésre

ezzel meghivatnak.

Napirend:

1. Szavazatszedő bizottság választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és az 1897. évről szóló mérleg előterjesztése, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. A tiszta jövedelem hova fordításáról szóló határozat.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Indítványok.
6. Két tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Kelt Zichyfalván, 1898. évi jan. 8 án.

54—1.1 Az igazgatóság.

9904. kg. 897. sz. A párdányi járás főszolgabíróaságától.

Pályázati hirdetmény.

A németpárdányi községi körállatorvosi állás, melyhez N-Párdány, Szerb-Párdány, Otelek, Fény, M. Ittebe, Szerb-Ittebe és Jánosföld községek tartoznak, lemondás folytán megüresedvén, annak választás útján leendő betöltésére a pályázat ezzel kiíratik.

Ezen állással a fentebb élvezett községek által fizetendő 600 frtnyi évi javadalmazás, továbbá a körállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10. és következő §§-aiban megállapított mellékjövendelmek vannak egybekötve.

Felhivatnak tehát mindazon állatorvosok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, miszerint az 1883. I. t. c. értelmében kellőleg felszerelt folyamodványukat 1898. évi január hó 31-éig alólírott főszolgabíróaságnál benyújtják.

A választás 1898. évi február hó 5-én. N. Párdány község-házánál d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Kelt Párdányban, 1897. évi december hó 20-án.

A párdányi járás főszolgabírói hivatala.

47—3.1

2106. hk. szám 1897. Alibunári házk. főszolgabíróaságtól

Idézés.

Ruzsán Koszta, Éva, Juon, Filip, Jován, Stefán, Marta, Pavel és Mária, mint a kevi-szóllósi 256. számú Ruzsán-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagjai ezzel felhivatnak, hogy a házközösség megszüntetése céljából 1898. évi február hó 12-én d. e. 9 órára Kevi-Szóllós község-házához kintűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy Ottonoga Stefán kevi-szóllósi lakost, mint a részükre kinevezett gondnokot

czélszerű képviselőkre utasítsák; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.
Kelt Alibunáron, 1898. évi január hó 8-ik napján.

Napholtz Lajos,
hk. főszolgabíró.

57—1.1

1021/97. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Öregfalu község képviselőtestületének 1897. évi 6. kgy. szám alatt hozott és törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján a község-házának átalakítására igénylő munkálatok kivételére f. évi február hó 3-ikán d. e. 9 órakor Öregfalu község-házánál nyilvános árlejtés fog tartatni.

Kikiáltási ár 3961 frt 01 kr, melynek 10%-át árlejténi szándékozó bántépénz fejében az árlejtés megkezdése előtt letenni tartozik.

Az árlejtés tárgyát feltüntető terv, költségvetés és építési feltételek naponta a hivatalos órák alatt a községjegyzői irodában betekintheők.

Öregfalun, 1898. évi január 8 án.

A községi előljárástól.

10790. szám 1897.

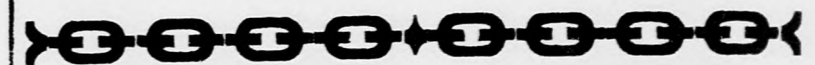
Pályázati hirdetmény.

A 800 frt fizetés és 200 frt lakbér illetmény élvezetével egybekötött módosi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb február hó 10-ig annyival is inkább adják be, mert a később beérkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Megjegyzem, hogy a volt Német-Módossal egy körjegyzőséget képezett Keresztes és Káptalanfalva kis községek hova tartozandósága még eddig eldöntve nincs. Ez iránt a tárgyalások folyamatban vannak.

Módoson, 1898. január hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

A szépség emelésére, tökéletesítésére és fontartására legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készítmény a

Margit Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pörpörést, pattanást, bőrtakát (mintessert) és minden más bőrbajt. Kicsimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is úde, bájos arcszínű kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit Crème. Ha az arcot naponként Margit Crémével masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arctisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak. Övszer a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható.
Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.
Margit hőlgyppor 60 kr.
Marsit szappan 35 kr.
Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.
Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti színet adja vissza 1 frt.
Hajszőkítő bármely haját aranyzókere fest. 50 kr. és 1 frt.

Tannoohinin pomade legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.
Világosvári Bohus-bajuszpedrő dőlceg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

Földes Kelemen

Arad, Deák Ferenc-utca 11.

Laboratórium:

Lázár Vilmos-utca 1. sz.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és higiénikus különlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.
Telefon 111. szám.

Főraktár Budapest Török József, Király-utca.

Raktár: Benkovich Mihály urnál

Nagy-Booskerében.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek.

Órakodjon a hamisításoktól és utánzatoktól, csak akkor valódi, ha minden doboz címeres védjegyemmel van lezárva.

Gyümölcsfa és sövény csemeték.

Jól iskoláztatott, gazdag gyökérrzettel, magból felnevelt, valódi csemeték községi falkolák számára stb.

Alma ezerével	10,	15—18	frt
Körte	"	12,	15—18 "
Szilva	"	6,	8—12 "
Meggy	"	10,	15—18 "
Mandola	"	—	15 "
Szederfa	"	6,	10—12 "
Maclura	"	8,	10—12 "
Gleditschia	"	5,	8—10 "

Gyümölcsfákban a legnemesebbet,

Sorfákban a legjobbat,

Magvakban a legkiválóbbat,

minden szavatolt valódiságban, tartalmazza 1898-iki képes főárjegyzékem, mely kívánatra bérmentve és ingyen átküldetik.

Mühle Vilmos,

csász. és kir. udvari szállító

Temesvár

belyáros, saját házában.

Csokrok, lakodalmakra és bálókra, Koszoruk gyász esetekre divatos, dus, elegáns kivitelben naponta bárhová pontosan szállíttatnak. 80—2.2

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányákból.

Magyar királyi marhasó

22—6.4

métermázsánként 6 frt 90 kr.

Trachit törtkövek kövezésre.